

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrstopenjske pete vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Meščanje — volilci!

Naši kandidati za volitve v mestni zbor so:

Za III. volilni razred, ki voli 11. aprila:

Dr. Valentin Zarnik, odvetnik in deželni poslanec.

Jan. Nep. Horak, hišni posestnik, prvomestnik pomočnega društva itd.

Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“.

Za II. volilni razred, ki voli 13. aprila:

Alojzij Bajer, c. kr. računski revident in hišni posestnik.

Peter Grasselli, deželnega glavarja namestnik, hišni posestnik itd.

Fran Potočnik, stavbeni svetnik.

Za I. volilni razred, ki voli 14. aprila:

Josip Kušar, predsednik trgovinske in obrtnijske zbornice.

Dr. Alfonz Moše, odvetnik.

Dr. Fran Papež, odvetnik.

Ivan Vilhar, hišni posestnik.

Narodni centralni volilni odbor.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list v torek.

Nemškutarske laži in ljubljanske volitve.

Kakor Farizeji v templji se postavijo naši nemškutarji oblastno po konci in se na 31 straneh neke zelene brošure po prsih trkajo in na vse pretege kriče: Poglejte nas, kako imenitni in nenadomestni ljudje smo mi, bela Ljubljana ne bo več niti čistega zraka niti zdrave vode imela, ako ne bomo mi več na krmilu! Počenši od zadnje „leščerke“, ki pod Golovcem melanholično brli, notri do fabrike za tabak — vse to pripisujejo sebi v zasluge, — hvalijo se uže tako, kakor da bi ne bilo nobenega mesta več v našem cesarstvu, ki bi imelo tako izvrsten mestni zastop.

Mi hočemo to nesramno hvalisanje samih sebe dejati malo na rešeto in pogledati, koliko je resnice v teh basnih.

Grda laž je prvič, da so nemškutarji od narodnega zastopa 1867. leta finančno stanje ljubljanskega mesta v slabih okoliščinah našli, to je takrat, ko je narodna stranka vlado popustila. Uže večkrat je bilo obširno poročilo narodnega župana dr. Coste v slovenskih časnikih, — lansko leto v „Novicah“ — natisneno, iz katerega poročila je razvidno, da so narodnjaki mestno gospodarstvo v Ljubljani izročili v najlepšem redu. Nemškutarjem nij družega preostalo, kakor začeto delovanje narodnega zastopa nadaljevati. Iz tega Costovega poročila je natančno razvidno, kako varčno je narodni mestni zastop z mestno blagajnico postopal in poleg tega tudi vse

sile napenjal, da bi se Ljubljana olepšala in da bi sploh napredovala. Ali vse to dokazovanje črno na belo ne pomaga nič, ker naši nemškutarji se, kakor nekateri prekanjeni berači, narede gluhe in slepe in nečejo o vsem tem ničesa čuti, še menj pa kaj videti. Oni leto za letom pred vsakimi volitvami v jedno mer trdijo, da je bil pod narodnim mestnim zastopom dež suh, solnce mokro in sneg črn. Leto za letom ta zastop obrekujejo in se lažejo po načelu „semper aliquid haeret“, da je narodna stranka v triletnem svojem gospodarstvu mesto v strašne dolgove pogreznila in skoro na kant pripravila! Ako-ravno dobro vedo, da je vse njihovo trdenje narobe resnično, se predrzajo na 23. strani te brošure spet s starimi zvijačami in lažmi priti na dan. Nam bi družega ne preostalo, kakor zopet znano dr. Costovo

LISTEK.

Obljubljeni konec.

Sploh pa je bil Bog v starem testamentu bolj pravičen, kot dan današnji. Nij se smelo kar v jedno mer in zmerom dalje grešiti, šiba božja je primazala, kadar je bilo greha dovolj, brez zarobljenih porotnikov in le po jedne strani pravičnih sodnikov. Po druge strani sta pa poštenost in vztrajnost tudi kar naravnost plačilo zadobili in z vidnim čudežem je Bog svoje pred pregrešnim napadom in proti namenjenim mukam obvaroval. Mi, kateri trdimo in tolikokrat poudarjamo, da naša narodna reč je sveta reč, bodimo zadovoljni, da je Bog postal bolj milostljiv, nego pravičen. Kajti povprašam vas? Kje bi se dobili dan današnji trije mladeniči, kateri bi bili brez narodnega greha, da bi jih ne smelo peči, ko bi jih nemčurska pošast v razbeljeno peč pometala? Pokažite Danijela mej nami, katerega bi se levi ne smeli dotakniti? Nasprotno vas povprašam? Kje bi se jemali medvedi, kateri bi uže taiste potrgali, ki se norčujejo z našo pošteno Slovenijo, ki zbog ovir in težav uže itak težko leze po strmeh

hribu. Samo Elizejeva dva medveda bi komaj zadostila, da bi se nastavljala pred ljubljansko gledališče, da bi tam otepala in-preganjala taiste, ki zahajajo gori in doli in najbolj gori in tam gledajo in poslušajo, kako se tam norčujejo z našo Slovenijo.

Izgovarjal bi se jeden in drugi: Kaj zato? tako dejanje je le mali greh, koliko zato pa molim in koliko molitvic celo spišem, da se ž njimi moji sovorniki boljšajo in čistijo. Tistim pa jaz ponavljam evangeljske besede, da ne po besedah, ampak po dejanji vašem bodete sojeni.

Da! nahajajo se celo takovi, ki ob jednom Jehovi in Balu darujejo, jednega in tistega dne obema čast donajajo.

Kaj bi še celo o taistih spregovoril, kateri se ne sramujejo med tem, ko se mej nami najvišji praznik praznuje, gostiti se pri polnih skledah Balovih prorokov?

Peša vera, peša v sveto našo reč in mlačnost se nas poprijemlje. Kadar gre za kranjsko klobaso in za dober čvček, tistikrat smo jeden pred drugim za sveti pridelek obljubljenе naše dežele, kadar je pa treba kamenje valiti in malto nositi, da bi bilo vender uže jedenkrat sezidano naše narodno svetišče, takrat pa jamemo po žepih segati, a pa ne po

cvenku, ampak po gobi in kresilu in dela naj in da naj, kdor ne pije in kdor ne kadi za narod.

In kako silno nam je treba svetišča! Svetnikov uže polno premoremo, „Matica“ je izdala več lepih legend, mi vsi, ki smo tukaj zbrani, smo kandidati za posvečenje. In vender! razen male in proklete drage kaplice zraven nunskega vrta ga skorej nij prostorčka, kamor bi človek zamogel opraljšati svojo narodno „andoht“ in bi se pripravljali za vrednega svetnika.

Ali mar hočete, da bode uže to zadostilo, da tablice vzdijemo v hiše, kjer se je porodil jeden ali drugi naših svetnikov. Kdo bo lazil križem sveta in pregledoval vse te tablice in zdihoval po pomoči teh zveličanih naših? Preveč tablic pa tudi zato ne smemo staviti, ker jeden najboljših naših pismoukov nas uči, da tablica se stene do dobrega ne poprime, ako se je ne vzdije v pričo turškega bobna, v pričo brumnega društva S okolov, in sikstinskih naših pevcev. To pa stane dosti milodarov in od kod zajemati, ko je tisočletna sužnost, kakor se izrazuje drugi naših pismoukov, nas uže itak skoro do bele kosti oglodala.

Kaj bo z nami, ako se ne spokorimo? Mari mislite, da nas bode čudež pogina rešil? Ali se ne

spomenico ponatisniti. Ker je pa uže tolikokrat natisnena bila, in ker je preobširna, opozorujemo volilce na njo in jo priporočamo vsakemu v temeljit preudarek, kdor se boče poučiti o tem, kako varčno in previdno je narodna stranka od 1864. do 1867. l. gospodarila.

Da so morali nemškutarji v 13 letih svojega vladanja kaj storiti, razumeva se samo ob sebi, ker tudi občinski zastop najboljše raztrgan in umazane rumunske vasi ne bo celih 13 let spal ali rok križem držal.

Na 5. strani uže take stvari sebi v zaslugo prištevajo in se uže z njimi bahajo, katere so še v zraku in katere še ne mislijo izpeljati, kar še le zdaj zvemo.

Narodna stranka v mestnem zboru uže zdavnaj zahteva in vedno to zahtevanje ponavlja, da se morajo Rožne ulice pri št. Jakobskem farovži razširiti, ker je tam zavoljo neprestane vožnje najbolj nevarni prelaz. Zdaj pa to zahtevanje narodne stranke sebi v zlate bukve vpisujejo, poudarjaje, da mislijo kaj takega napraviti!

Da je kranjska hranilnica svoje novo poslopje v Knafovej ulici povzdignila in da je kranjsko stavbeno društvo tam nekoliko hiš napravilo, — tudi s temi tujimi peresi se nemškutarski mestni zastop diči in lišpa! Kdo se ne bode nasmehnil, ako tako otročje početje vidi.

Tudi s tlakom se hvalijo, in celo v Slonovih in Florijanskih ulicah, akoravno je tam tako antidiluvijaličen tlak, da mora človek na nogah kurja očesa dobiti, ako bi imel še tako utrjeno kožo na podplatih.

Res je, da so sezidali deško šolo na Cojzovem grabnu iz tistih stotisoč goldinarjev, ki jih je ranjki Sothen plačal. Ali to je ravno tako malo zaslug ljubljanskih nemškutarjev, kakor to, da se je letošnjo zimo nekoliko tisoč goldinarjev prihranilo, ker nij bilo treba snega pospravljati. Za teh stotisoč goldinarjev imajo še manj zaslug, nego tisti loterist, ki terno zadene, kajti ta je moral vsaj staviti.

Tudi se ponašajo s kopeljo v Koleziji. Tega pa ne povedo, da je narodna stranka v mestnem zastopu uže tolikokrat zahtevala, naj se kopališče tudi za revne ljudi, za delavce, hlapce in dekle napravi, — ali da je to zahtevanje narodnjakov še do dandenes ostalo glas vpijočega v puščavi. Sploh se mora pa reči, da nij imel dozdani nemškutarski zastop nobenega srca za revnega človeka.

Prvi prototip te izredne neusmitjenosti in trdosrčnosti je zastopnik g. Zhuber. On je imel zmerom referat o prošnjah, rekurzih, kaznih itd. Temu možu se kar lice od veselja sveti, in njegovi fistelski glas vedno bolj krokarjevemu podoben postaja, kadar z navdušenostjo poroča, kako je treba kate-

rega reveža odbiti in če je mogoče popolnem poceptati. Ob sebi se umeva, da pri takem poročilu narodnjaki zmerom z vso eneržijo siromake zagovarjajo, nemškutarji pa Zhubru z radostjo pritrjujejo. Tako so mnogoštevilnim ljubljanskim siromakom kruh pobrali, da so jim prepovedali prodajati na štantih poleg Ljubljance za „kresijo“, kjer se uže ti ljudje od pamtiveka svojo kramo prodajali. Brez vsega uzroka so jih od tam spodili in nekatere na beraško palico spravili, rekoč, da se to godi zavoljo olepšanja mesta. Da pa njihov pristaš trgovec J. C. Mayer dan za dnevom ravno tam robo z voz razklada, na voze naklada in s tem popolnem zapira prelaz (pasažo), — tega pa nemškutarski očetji nič ne zapazijo, ker to po njihovem mnenji ljubljansko mesto le lepša in kinči! Ravno tako so dolenski vozovi v Florijanskih ulicah od Bog ve kdaj uže se pred krčmami vstavljali in tako temu najbolj siromašnemu delu ljubljanskega mesta naklonili nekoliko zaslužka. Ali zavoljo polepšanja mesta jih je Zhuber preč dekretiral in nemškutarji so radostno prikimali. Zadetih revčiki so zopet in zopet prosili in moleđvali, naj se jim za božjo voljo ta zadnji košček kruha ne odvzame, narodnjaki so jih z vso močjo podpirali, ali Zhuber, trd in neizpros, kakor kamen, je kar s strastjo po teh prošnjah mahal in predlagal, naj se zavržejo, — se ve zavoljo polepšanja mesta!

O tem nij nobenega dvoma, da so nemškutarji ta predlog sprejeli. Nikdar pa še nij gospodu Zhubru ali kakemu drugemu nemškutarskemu zastopniku Lasnikova žganjarja zavoljo olepšanja mesta na misel prišla.

Da sredi mesta, na najbolj obiskovanem kraju, žganjarji okolo Lasnikove hiše tako kakor snopje leže in kakor medvedje renčé, — to pa ne kviri čisto nič lepote in vkusa našega glavnega mesta po Zhubrovih in njegovih prijateljev nazorih. Najbolj pa po nemškutarskih nazorih kinča ljubljansko mesto prepevanje Lasnikovih žganjarjev ob nedeljah in praznikih, kajti takrat še razlega sredi cele Ljubljane, od čevljarskega do mesarskega mosta. Nemškutarski zastopniki mislijo, da naj prepevanje Lasnikovih žganjarjev namestuje ljubljancanom petje benečanskih gondolijerov. In utegne kdo vprašati, zakaj nam nemškutarski zastop take muzikalične užitke privoščí? Jednostavno zaradi tega, ker je g. Lasnik tudi nemškutarsk odbornik.

Hvalijo se z novimi mostovi, n. pr. s tema dvema čez Gradašico. Zamolčé pa, da jih je k tej gradnji narodna stranka z velikim in večkrat ponavljanim natezanjem prisilila, kakor jih uže narodna stranka leta in leta sili, da bi naredili brv čez Cesarski graben proti Podgolovcu, ki je silno potrebna. Ali za ta predlog so bili do sedaj gluhi, menda samo zaradi tega, ker to narodna stranka predlaga.

Na 8. strani govore o vedovodih, ki so do

sedaj še ravno tako v zraku, kakor razširjenje Rožnih ulic. Zamolčé pa, da je narodna stranka uže zdavnaj in opetovano predlagala, naj se napravi vsaj dvajset vodnjakov za javno rabo, da ne bodo ljudje potrebne vode stradali, — in da se še kljubu vsemu pritisku narodnih odbornikov še do denšnjega dne niti jeden sam vodnjak nij napravil! Hvalisajo se tudi z razsvitlavo javnih ulic, pozabijo pa dodati, da so se vse svetilnice v oddaljenih pokrajinah, kar se jih je zadnja leta postavilo, napravile le po pritisku narodne stranke, posebno po predlogih gosp. Regalija.

Na 11. strani pripovedujejo, da so tajnikovo mesto pri magistratu oddali, zamolčé pa, da so se pri tej priliki iz same prekipeče nemškutarske strasti spravili na našega poslanca g. Svetca, kakor tistih 42 porednih fantov na preroka Elizeja, katerim sta potem dva medveda hlače vmerila. Iz same hudobne zagrizenosti so nemškutarski zastopniki 1869. leta g. Svetca odstranili in v pokoj dejali, iz iste nepomirljive zagrizenosti so ga zdaj na tajniško mesto silili, — se ve samo na videz, jedino iz tega uzroka, da bi mu pokojnino vzeli.

Na 12. strani pripovedujejo o nekem računskem revidentu, ki je tako nepotreben kakor sedmo kolo. V to svrhu se plačuje nekemu nemškutarskemu uradniku 500 gld. na leto! Mi mu jih iz srca privoščimo, samo ne iz žepov naših davkoplačevalcev.

Na 13. strani govore o šolah, ne omenijo pa, da je bilo vse njihovo delovanje in teženje naperjeno na samo ponemčevanje ljubljanske slovenske mladine, in da so imeli samo in izključno ta namen pred očmi, pri vseh šolskih napravah, nič in čisto nič drugega. Najbolj se to razvidi, da dajejo proti ugovarjanju narodne stranke vsako leto konfesionalnej protestantovske šoli 150 gld. podpore iz mestne blagajne, ker so si svesti, da s temi novci germanizatorične namene pospešujejo, — akoravno je celemu svetu znano, da je jedno prvih načel vseh liberalcev, proč s konfesionalnimi šolami! Na tak način naši nemškutarski mestni očetji denar naših davkoplačevalcev zapravljajo, mesto da bi to prepustili „Gustav-Adolf-Vereinu“.

Taisti germanizatorični nagon je vodil naše nemškutarje, ko so vzlic vsem protestom narodnjakov nastavili za živino zdravnika trdega Nemca, ki ne ume naših mesarjev, oni pa njega ne. Vsak Slovenec in sicer vsak domačin naj si izbije iz glave, da bi mogel dobiti kakšno službico pri sedanjem nemškutarskem zastopu, ker vsak tujec ima prednost, posebno pa če je od kod daleč z Nemškega privandral. Spominamo le, da so pri nastavljanju blagajnika vse sposobne domače mlajše kompetente zavrgli in rajši trdega ne besedice slovenskega znajočega priletnege Nemca nastavili, ki je štel uže mnogo cesarskih službenih let, predno je stopil v mestno službo.

Dalje v prilogi.

spominata več, da ko je jeden patrijarhov naših čudež napravil, pod imenom „Banka Slovenija“ in ga razlegnil kakor strašansko baldahin celo v filisterske in edomitske dežele, misleč, da bomo mi kar v lepem miru živeli, mej tem, ko bode od naše strehe drugim na nos kapalo, so jeli ti drugi kamenje na streho metati, luknja pri luknji je postajala, kapalo je na nas od vseh strani, in kaj vam bom pravil? Saj vam je znano, koliko naših se je pod tem baldahinom prehladilo. Še palica je izginila, na katerej je bil baldahin razpet, in le starček je še ostal, ki je do zadnjega za palico držal.

Amen dico vobis, ako se ne poboljšate! Vsi sveti Jožeti, katerim smo se pri predzadnjem našem darovanju priporočili, nas ne rešijo pogina, ako ne spoznamo, da smo zmerom le še mlačni in da ne gorimo, kakor bi morali za sveto našo reč.

Nikar se ne zanašajte jeden na drugega in ne tolažite se s tem, da porečete, no jaz sem uže zadosti svet, drugi še toliko nijso, vsak pa ne more biti popolnoma svet, kdo bode z zarjo uže po tem svetu hodil.

To ne velja! Kdor se je upisal v sveto društvo Žurfijsarjev, mora biti kolikor toliko drugim v izgled. Nesvetnikov se ne bode nikdar zmanjkalo; da po-

mislite, koliko nam jih je tisočletna sužnost izneverila, kedaj še bomo vse te nazaj pridobili. V starem Gorotanu skoro ali več moliti ne znajo, tako smo slišali v obširnej pridigi dobro vam znanega proroka.

Najprvo vam je treba pokore. Z mano vred perite si jezik vsak dan, da postane čist in gladek in se ne bode spotikal pri še tako navadnih kozjih molitvah. Govori naj zmerom le za našo sveto reč, rajši nego da bi ugajal neverstvu, držite ga za zobmi.

Ako pa hočete pridobiti si popolnem odpustke, treba je, da pridno darujete za izdelovanje narodnega svetišča.

Ne zadostuje to, da ste vpisani v društvo svetega Jakoba in plačujete tedenske in mesečne doneske, ampak povsod, kjer Bog roko v svet moli v podobi kositrne pušice, se pristavite in darujte. Pa ne mislite, da so te pušice zato iz mesinga narejene, da zacvenka vsak dar; po tem evenkanju ne bode te sojeni, ampak tih papirnat dar, ta je kakor nalašč ustvarjen za dober odpustek in izda najmanj za deset evenkačev. Nadejam se, da kadar se bomo jeli zopet zbirati k vsaktedenskemu darovanju, bode vsak izmed nas jezik uže do dobrega

očiščen seboj prinesel, posebno taistim, ki nijso letos niti psalme peli niti razlagali svetega pisma, bodi priporočeno, da se za jedno ali drugo pripravo, sicer se jim bode kazni nakladala v prid narodnega svetišča.

Skraini čas je, da se po takih delih in pravej pokori očistite in pripravite, da kadar pride čas, da se nam ne bo treba več potikati po kapelicah in misijonskih hišah, da se preselimo v navadno svetišče — bomo Žurfijsarji spremenjeni se lesketali, kakor bi prišli naravnost z gore Tabor in bode nemčurstvo pred nami na trebuh popadalo in na trebuhu obtičalo na vekomaj! Amen!

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Druga knjiga.

IV.

(Dalje.)

V tem hipu vstopil je nje soprog v sobo in ona pokrila si je brzo obraz z robcem.

„Kaj ti je?“ vprašal je skrbno. „Kaj ti je Valja?“ To ljubavno ime, ki ga je državnik le na deželi in pri intimnem tête à tête rabil, izmislil si je sam za svojo ženo.

Da je sedanje ogledovanje mrličev nepraktično, jako drago in še bolj nagajivo za naše občinstvo, o tem ve vsak Ljubljčan povedati, katerega je nesreča zadela, da je imel mrliča v svoji družini.

Da je stalni zdravstveni svet najbolj nepotrebna mestna naprava, to so že nemškutarji sami v zastopu izjavili. Zakaj se s tem 5 kolesom hvalijo, to nam je popolno nerazumno.

Na 19. strani govore o meščanskem fondu, ne omenijo pa, da so letos v mestnem zboru sprožili škandalozno misel hišo meščanskega fonda, tako imenovano kresijo prodati in potem denar v papirjih naložiti! Le klic nejevolje in indignacije narodnih odbornikov je izpeljavo te „čudne“ ideje zaprečil. Vsemu mestu je pa znano, da je le ta silni upor narodnjakov primoral nemškutarje, da so popustili misel kupiti za drage novce staro kolibo Kolizej. Se ve, o vsem tem molče nemškutarji v svoji brošuri, kakor sv. Janez Nepomucen.

Na 20. strani pripovedujejo, kako so naše hrabre vojake sprejeli, ko so se iz Bosne in Hercegovine vračali, kakor da bi bili uže vsi ljudje pozabili, da so bili takrat v odboru za sprejem skoro sami narodnjaki in da bi brez udeležitve narodnjakov tako rekoč nobenega sprejema ne bilo.

Na 22. strani se hvalijo, da so po potresu Zabrebčanom poslali tudi bornih 200 gold., ne povedo pa, da so ta predlog narodnjaki stavili in veliko večjo svoto, ki je bila za Ljubljano primerna, predlagali, da so ta predlog nemškutarji z jako kislim obrazom sprejeli in svoto na 200 gld. znižali.

Hvalijo se na 25. strani, da so mestno premoženje s tem poboljšali in zvišali, da so mestna jako obširna posestva na močvirji, katerih vrednost narašča od leta do leta, za bogatelo 36.000 gld. prodali. Kdor na tak način svoje premoženje „povekšava“, takega gospodarja sme v privatnem življenju njegova obitelj staviti pod kuratelo.

Po pogovoru „finis coronat opus“ so nemškutarji na konec brošure postavili loterijsko posojilo, da bi se svetilo, kakor njega dnij zvezda sv. treh kraljev v jutrovi deželi in oznanovala njihovo slavo vsej vernej fakcijske opoziciji. Mi bi še nič ne rekli, ako bi bila ideja tega posojila izrasla na njihovem zelniku. Vedeti je pa treba, da so uže zdavnej poprej taka posojila druga avstrijska mesta, kakor Solnograd, Inomost, Lvov, Stanislav itd. si priskrbela, da so imeli naši nemškutarji raznovrstne načrte za tako posojilo iz teh mest pred soboj in da so iz njih prepisavali, kar se jim je za ljubljansko mesto najbolj shodno zdelo. Na tak način je nastal črtež loterijskega posojila za naše mesto. Mislimo, da bi bil sposoben vsak župan na kmetih skovati tak plagijat.

Britko se nemškutarji tožijo, da jim nij narodna večina deželnega zbora 1871. leta tega posojila dovolila, — tarnajo in očitajo narodnjakom, da

so oni zakrivali najneugodnejši čas za izvrševanje takega podjetja. Pod tem najugodnejšim časom razumevajo nemškutarji zloglasno dobo „des höchsten volkswirtschaftlichen aufschwunges“. Do komolca nij se zahvalijo nemškutarji tedanji večini deželnega zbora, da jih je obvarovala pred „krahom“, kajti oni bi bili gotovo hoteli se s posojilom na najbolj dobičarski način okoristiti (höchste Fructification) in bi bili nakupili taci papirjev, katerih vrednost je bila 1873. l. na jeden dan uničena. Le previdnosti narodnjakov tedanjega deželnega zbora se ima naše mesto zahvaliti, da nij na jeden dan poldrugi milijon goldinarjev izgubilo, kar bi bila nepopisna nesreča za ljubljanske davkoplačevalce.

Nemškutarji to tudi dobro previdijo in godrnjajo le na videz dobro vedoč, da jih je le narodna večina deželnega zbora rešila strašnega pogina.

Tudi zdaj hvalijo dan pred mrakom, kajti Bog ve, kaj se še utegne v 47 letih bodočih pri takej denarnej špekulaciji prigraditi, ker to loterijsko posojilo nij gotovo nič družega, nego prav zelo riskirana denarna špekulacija, ki utegne prav dober sad obroditi, ako bomo imeli previdnost, še bolj pa srečo pri podjetjih, v katerih se bođo nalagali novci iz tega posojila. Utegne pa tudi prav lahko strašen polom zadeti ljubljansko mesto, ako bi pri špekulaciji s tem denarjem zabredli v kako nesrečno mlako, iz katere se ne bo mogoče več rešiti, kar bi se v teku 47 let utegnulo pripetiti prav lahko. Da je kaj takega lahko mogoče, mislimo, o tem so nemškutarji isto tako prepričani kakor mi. Ako se torej na zadnjih straneh svoje brošure bahajo, preračunano je to le za nevedneže in babjeverce, ne pa za količkaj misleče in previdne volilce.

Največjo nesramnost pa nemškutarji s tem uganjajo, da sebi v zaslugo vpisujejo skleneno gradbo velike kasarna, ko vender vsak vrabec na ljubljanskih strehah čivka, da je bil to predlog narodne stranke v mestnem zboru in da so se nemškutarji temu predlogu še le po dolgem premišljevanji in obotavljanji udali. Znano je, da ko so jedenkrat predlog narodnjakov v principu sprejeli, so se potem z vsemi štirimi branili celega polka, hoteli so napraviti kasarno samo za dva bataljona; le pritiskanje narodnjakov in konečno dopis vojnega ministerstva jih je še le do celega polka spravilo.

Ko človek v tej brošuri skoraj na vsakej strani vidi, da se naši protivniki z našimi peresi prav po otročje dičijo, mora mu nehoté starikavost nemškutarskega zastopa na misel priti. Godi se mu tudi, kakor vsakemu starčku, dan za dnevom bolj otročji postaje, torej je uže skrajni čas, da se ta starček v pokoj poda in da prepusti svoja mesta krepkim mladim narodnim močem.

Iz začetka je rekla, da jej nij nič, a potem ostala je in njemu, pred njo stoječemu roke na ramo dela, svojo glavo v njega telesnika izrezani del položila, ter mu brezozirno vse povedala; Marijani sicer nij oprostila nič, ali delala se je kot da hoče, ter rekla, da je vsega tega kriva njena, Marijanina, mladost, nje temperament in slaba odgoja. „Mojemu detetu bi se kaj takega nikdar ne dogodilo! Jaz bi drugače nanjo pazila!“

Radovedno in ozbiljno slušal je Sipjagin to prepoved do završetka; dokler je ona svoje roke na njegovih ramah držala in s svojo glavo v njegovega telesnika izrezku slonela, držal se je mirno. Ko je zopet pred njim stala, poljubil jo je na čelo in jo svojega angelja zval, ter rekel, da vé, kaj mu je kot gospodarju storiti in odšel kot sicer dober ali tudi energičen mož, ki ima izpolniti sicer neprijetno ali potrebno dolžnost.

Okolo osme ure na večer pisal je Neždanov v svoji sobi prijatelju Silmu sledeče vrste:

„Prijatelj Vladimir! V hipu odločne izpremembe moje usode Ti te vrste pišem: Tu odpovedali so mi službo. To še nij nič. . . . Kajti jaz ne grem sam iz hiše. Tista devotka, o katerej sem Ti pisal, gre z menoj. Naji družji sličnost socialnega

položaja, življenja in osvedočenja, hrepenenja in čuvstev, ki naji navdajajo. — Midva se ljubiva; jaz vsaj sem preverjen, da čuvstva ljubezni ne morem drugače čutiti, nego v tej podobi. Karal bi se, ako bi zamolčal, da se nekako bojim in da mi je pri srci jako težko. . . . Vse pred menoj je temno — a midva si prizadevava priti iz te temnosti. Kam hlepiva in kakšno sva si delo izbrala, menda nij treba izreči. Marijana in jaz ne iščeva ni sreče ni uživanja — jeden poleg drugega se hočeva boriti in podpirati. Cilj nama je jasen; toda kateri potje tja vodé, ne znava. Bodeva li našla, ako ne pomoči, saj mogočnost uspešnega delovanja? Marijana je dobra in poštena devotka; ako nama je odsojeno, da morava poginiti, si ne bođem ničesar očitati mogel, tudi ne, da sem jo s seboj odvel, kajti ona ne more drugam nikamor. Toda Vladimir, Vladimir, kako je meni težko pri srci! . . . Jaz dvojim, ne o svojih čuvstvih do Marijane. . . in vender — kdo vé! Toda prepozno je, obrniti s tega pota se ne morem več. Vošči nama iz daljine potrpežljivost, srečo, požrtvovalnost in ljubezen. . . mnogo ljubezni! Ti pa nepoznani ali z vso dušo iz celega srca ljubljani ruski narod, ne vzprejmi naji brez sočutja in uči naji, česar se more svet po tebi nadejati.

Vstajenja dan!

„Le vstani, vborni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan nij dan več tvoj,
Tvoj je vstajenja dan!“
X.

Jeden hip še — in prenehali bođemo s tresočimi srci gledati óno veliko in sveto žaloigro, katero nam je katoliška cerkev te dni po svojih hramih v tolikanj skrivnostnih in resnih prizorih predstavljala; jeden hip še — in zagrinjalo pade, mi pa strmimo pred odprtim grobom, iz katerega se dvigne oni isti božji Sin, ki je po nedopovedljivih mukah na križi umrl, katerega je pa nebeški Oče povelical, ker je po krivici kri prelival in za pravico smrt storil; jeden hip še — in žalost se razreši in v polnem veselji vriskajo srca: danes je velika noč, danes je vstajenja dan, aleluja!

In ko takisto v resnici pridejo velikonočni prazniki, objamejo nas vselej z vso čudovitostjo divne svoje poezije! Vsakdanje okove skrbij in nadlog se nam razklenajo, srce še tako otrplo in mračno, se vzbudi in oživi leto za letom gotovo takrat, kadar pridejo veseli velikonočni prazniki! In vse, staro in mlado, koprne od veselja ter srčno pozdravlja in proslavlja te praznike, ki nam še posebno sladko odmevajo v spominih na otročja svoja leta! Vsaj se pa tudi z njimi slovesno obhaja vstajenja dan, življenja dan! In koga bi ne pomladile misli, katere nam v človeška naša srca usiplje sveto pismo ravno v velikonočne nedelje dan, misli, ki so tolikanj osrečevalne in tolažilne! Vera in upanje, ki nam priteka iz odprtega groba, da ne bođemo spavali večnega spanja, temveč da se bođemo vzbudili k novemu življenju, kjer bode nam poravnana vsa krivica, — ali nij to lepa vera, in ali bi naše življenje bilo dosti vredno brez tega upanja? Solnce, ki zvečer za goro pade, da v jutro prenovljeno vstane, — trudna narava, ki v jeseni leže spat, da se spomladi čvrsta in krasna prebudi, — metulj, ki se zlatokril vzpne iz neznatne ličinke, — celi človeški rodovi, ki so uže skoro poginili, a se o pravem času še z novimi močmi vzdignili do delovanja in napredka: ta vstajenja nauk, ki se v jedno mer in po vesoljnem svetu v zgodovini in naravi razodeva, ta večni vstajenja nauk potrdil in posvetil je človek-Bog na današnji praznik s svojim veličastnim vstajenjem in tako otel tudi slabotno človeško stvar večne smrti ter jej zagotovil življenje tudi onstran groba, kakor nam to obeta sveta vera! Zato pa nam je spomin tega dne tolažen in svet, in velika-nočna nedelja nam je dan življenja, veselja dan — aleluja!

Ali tisto sveto velikonočno jutro dalo se je tudi pravici in resnici sijajno pa korenito izpričevanje! Oni, ki je rekel: jaz sem luč in resnica, vstal je iz lastne svoje moči. Tako pravica konečno

Z Bogom, z Bogom moj Vladimir!“

Po končanju tega pisma šel je Neždanov v vas. V jutro drugega dne, še predno se je mladi dan začel, stal je on kraj brezovega gozdiča, ne daleč posestva Sipjaginovega. Malo v strani od njega, za široko leskovačo čakala je kmetška teléga, v katero je bilo par majhnih konj upreženih. V telégi spal je na kupu mrve in zavil v raztrgano haljino sivolas kmet. Neždanov gledal je neprenehoma k Sipjaginovej hiši: siva mirna noč je še vladala; le sem ter tja brlela je kakšna zvezda, kot da je izgubljena na sinjem nebu. Spodnji kraji oblakov jeli so se rudečiti, zdaj prikazala se je na vztoku slaba jedva vidljiva rudečica in postajalo je jutranje bladno. Neždanov napel je ušesa: nekje v bližini čul je, da so se vrata odprla in zaprla; majhna ženska v shawl zavita se mu je bližala; Neždanov hitel jej je nasproti.

„Marijana?“ ščebetel je on.

„Jaz sem!“ odgovorila je ta tihim glasom.

„Pojdi z menoj“, rekel je Neždanov ter jo nespretno za roko prijel, v katerej je povezok držala; od mraza tresla se je vsa.

Neždanov peljal jo je k telégi ter kmeta prebudil. Ta skočil je hitro z voza in se oblekel, sedel

zmaga gotovo, naj jo tudi krivica položi v grob ter uanj navali ogromnega kamenja! Kajti pravica ima samosvojo vrednost in moč in to se dvigne zmago- nosno ter podre vse sovražnike! To pa je brez dvombe veliko tolažilo za posameznega in nič manj za cele človeške rodove!

To končno zmago pravice nad krivico pa imamo posebno v mislih, če se, praznujoči danes krščansko vstajenje, preveselo tudi spominamo na- rodnega svojega vstajenja!

Celo vrsto dolgih in temnih stoletij ležal je slovenski naš narod v grobu nezvesti, zapečaten pod tujim nasilstvom, stiskan od nemških vitezov, ki so bili za silovito stražo postavljeni v slovenskih naših deželah. In vedno ostane čudno pa intere- santno, da narodič, barbarsko odcepljen od svojih bratov in v najožje meje potisnen, zatiran in psovan, je mogel preživeti svoje sovražnike in je iz njegove krvi procvela mu domovina močna in krepka! In vedno ostane čudno, da je prišel tisti tretji dan, ko je uboren ali plemenit mož stopil na vrh Vršaca, ubral svoje strune in zaklical: „Ilirija, vstani!“ Pa da je vstala domovina slovenska, lepa kot jutranja zarija, in se je vzbudil narod, ter se dvignil iz svojega groba! V resnici tedaj je napočila sloven- skemu našemu narodu velika noč vstajenja! In od tistih mal, po kratkih 70 letih, se je slovenski rod v takej meri in tako visoko povzdignil, da ne trdimo preveč, ako pravimo, da ga nij skoro na svetu naroda, ki bi bil v tako neugodnih razmerah, v tako kratkem času tolikšne uspehe v napredku dosegl! Može s sijajnimi talenti in čisto domovinsko poštenostjo vodili so narod do izpoznanja, koliko velja in kaj mu je storiti, — in uže dandenes se po vseh slovenskih deželah širi krepke slovenske zavesti živo cvetje! Glasovi našega probujenega naroda so se začeli, posebno to leto, poslušati in čislati, in upanje nas navdaja, da bomo skoro tudi na političnem in pravnem polju bolj srečni! Zakladi naše književnosti, katero so Vodnik, Ravnikar, Preširen, Bleiweis itd. založili, polnijo se bolj in bolj, a ob enem z blagodejnimi svojimi vplivi gladijo v vseh naših stanovih pot do čiste narodne izobraženosti. Slovenski narod pa je zdaj še vedno ves v plemenitem ognju za svojo narodnost in ljubi materini jezik, ves v mladostnem navdušenju, v hre- penenju po narodnem razvoji in omiki, ves v požrt- vovalnosti za čast domovine in idealne namere, tako da, praznujoči danes spomin narodnega našega vsta- jenja gledamo z mirnim in veselim pogledom v bližnjo in daljno prihodnost slovenskega našega naroda! Aleluja!

V očigled našega narodnega vstajenja se pa, to se ve, naših nasprotnikov in renegatov poglavarji nijso nič drugače obnašali kot jeruzalemske starešine, ko jim je došla vest o odprtem grobu. Nemški naši srditeži in izdajalci so naposled morali s penečo

jezo, oziroma s pekočo vestjo, pripoznati, da narod naš ne leži več v grobu temote, temveč da se njegovo narodno slovstvo celó lepo razcvita, — in kaj so dejali potem? Šli so in najeli si par lačnih in ne- ukusnih kričačev, da jim pomagajo v svet trobiti neukretno in večno smešno to-le laž: „Ta čas, ko smo mi spali, prišli so vladni možje in odvalili so kamen — znad slovenskega naroda!“

Ali odurna ta šala naših obupanih sovražnikov nam zamore le prijetno razgreti živce, posebno te dni, ko obhajamo vstajenja vesele praznike! Naš narod je vstal sam od sebe, kar smo Slovenci dandenes, to smo iz lastnih močij in naporov lastnih! Zavest, da je slovenski naš narod prestal toliko viharov in pogubnih dob, da je ves stepen vender-le prišel k življenju in k moči, da se je v kratkem času toliko povzdignil, če tudi so bili sov- ražni pritiski v tej dobi najhujši, — ta zavest nas zamore le veseliti in navduševati! Zavest, da mi Slovenci od visokih vlad nobedne milosti nijsmo uživali in nam tudi družega zahtevati nij treba, nego le pravico, da se lahko sami ná-se naslanjamo in se nam na druge treba nij, — ta zavest je ona moč, ki je uže od nekaj navdajala narodne naše boritelje in besednike, da nijso onemogli v burnem narodnem boji! Ta slovenska zavest, ta slo- venski samoup nas drži po konci! Za tega delj je pa tudi prav, da to krepko zavest obnavljamo in pomladimo tudi v teh letošnjih dnevih veliko- nočnega vstajenja!

Naš je vstajenja dan, — aleluja!

Danilo.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 8. aprila.

Znano je, da je baron de Pretis, ko se je pričela debata o volilnej reformi v državnem zboru odložil svoj mandat kot poslanec **českega** vele- posestva. Zakaj? Ker je spoznal počenjanja levece kot samomorilno, ali da je uvidel, da je program desnice boljši, ali pa je tržaški namestnik se pre- veril, da zdanje ministerstvo Taffejevo ne bode še padlo in se zanj ne izprazni še tako kmalu mesto finančnega ministra. In z odstopom de Pretisa iz- prazen je bil mandat jednega poslanca v velepo- sestvu. In zdaj zopet izkazali so se česki avtono- misti jako viteške in ponudili so zopet levičarjem kompromis. In kaj počno levičarji? V zelo nepri- jetnem položaji so. Jedenkrat prej odbili so uže jednak kompromis in to s sila visoko letečimi bese- dami oznanili svetu; čudno pa je zdaj njih obnašanje. Večina njihovih listov niti ne govori o tej zadevi, le „N. fr. Pr.“ in „W. Allg. Ztg.“ govorita za to, naj se kompromis odbije in „W. Allg. Ztg.“ na- vaja temu kot uzrok to, „ker je kompromis s temelj- nimi pravili konstitucionalnega življenja v nasprotji.“ Nu, avtonomisti si zaradi tega odbitja kompromisa in nespravljivosti levičarjev ne bodo zlomili vratov. Izkazali pa so se viteške in dokazali tudi dovoljno, da jim je istinito do sprave!

na svoje mesto in vzel vajeti iz vrvij narejene v roke. Neždanov položil je najprej svoj plašč na sedež ter potem Marijani na voz pomagal in jej noge v staro odejo zavil. Nato vsedel se je poleg nje in kmetu zamolklim glasom ukazal: „Naprej, uže znaš kam.“

Konja sta potegnili in teléga drdrala je težko na veliko cesto. Neždanov držal je Marijano z jedno roko; ona zavila se je še bolj v svoj plaid in obr- nivši se k njemu veselo rekla:

„Kako lepo je mrzlo, Aleoša!“

„Da“, rekel je kmet, „danes bode močno rosa.“

Rosa bila je res v ta dan tako močna, da je visoka trava ob potu izgleda, kot da je s srebrom posuta.

Marijana tresla se je od mraza ali vender ve- selim obrazom in trdega zaupanja vzkliknila.

„Mrzlo je, Aleoša, mrzlo — in mi dva prosta! prosta!“

V.

Čim je Solomin čul, da sta se v kmetskeji telégi nek gospodar z neko damo pripeljala, ter zanj vprašala, hitel je k tvorničnim vratom. Poki- mal jima je z glavo ter kmetu ukazal, da zapelje

na dvorišče pred njegovo hišo, kjer je Marijani po- magal iz voza stopiti. Koj po njej stopil je tudi Neždanov čez hišni prag. Solomin peljal ja je po dolgem temnem hodniku in ozkih stopnicah v dru- zega nadstropja zadnji trakt, kjer so vsi trije vsto- pili v malo, precej čedno sobico z dvema oknom.

„Dobro došli!“ vzkliknil je zdaj Solomin z občnim svojim smehljajem, ki je pa ta pot še lju- beznivejše bilo.

„To je vajino stanovanje; ta soba in tu po- leg še jedna. Lepo nij, ali živeti se tu more. A kaj je glavna stvar, noben radovednež vaji tu ne moti. Pod oknom je vrt, a na okolo ograja. To je miren kraj. — Še jedenkrat dobro došli, ljuba go- spica — in tudi vi, Neždanov.“

Segel je obema v roko. Stala sta tu molče na pol začudena, na pol vesela.

„No“ dejal je Solomin, „a kaj čakata; odlo- žita in uredita si po svojej volji. Kaj imate s so- boj.“

Marijana pokazala je svoj povezek, ki ga je držala v rokah.

„Jaz imam samo to-le.“

„Jaz imam majhen kovček, ki je v telegi in po katerega pojdem . . .“

Česki, kakor tudi izven Česke izhajajoči slo- vanski in nemški listi se še vedno mnogo bavijo z imenovanjem českega namestnika fml. barona **Krausa**. Česki in drugi slovanski listi z veseljem pozdravljajo to imenovanje, nemški, Čehom sovražni listi pa se malo brigajo za to imenovanje, kar more pač pomeniti, da jim nij posebno po godu, kajti oni ne marajo nobenega človeka, kateremu je mar do sprave, kajti oni so fakijsna opozicija in naši Nemci hote povsodi sami vladati in to vladanje vpo- rabljati za svoje egoistične namere — vse druge narode pa pritiskati na steno. To je bila nemška taktika do zdaj in ostane še na dalje — vsaj v mislih, v dejanji ne pridejo več do tega.

Iz slednjih nam došlih oficijelnih poročil o raz- merah na jugu razvida se, da vstaja pojema, da se mej vstaši širi demoralizacija, da se njihove čete znatno manjšajo, da je upati kmalu konca vstaje tudi v Hercegovini. Jednemu slednjih oficijelnih poročil od generala Dahlena iz Sarajeva pridejana je kratka opazka, da general jemlje vselej z operira- jočimi kolonami seboj po vaseh tudi politične urad- niki, da se pouče, koliko moških nij doma, koliko se jih je pridružilo vstašem in da ti uradniki tudi pozvedajo, kaj je te pribivalce gnalo k vstašem, kaj je prouzročilo vstajo. In ta slednja opazka ge- neral Dahlena daje „Parlamentärju“ povod, da preiskuje, kdo je pravi prouzročitelj vstaje. Da si vsakega poštenega Avstrijca vesele poročila, da bode kmalu nehala teči kri na jugu in se zopet vrnil Hercegovci na svojo posest in mirno skrbel za svojo družino — in da se državi prihranijo nepo- trebni stroški, vender se ravno zdaj skoro vsakemu stavi vprašanje: Morda bi se bila pa vender lahko preprečila vstaja, če bi se bilo drugače ravnavalo s tamošnjimi prebivalci in kdo je prouzročitelj te vstaje? „Parlamentär“ pravi: „Ne na Nevi in na Temzi, ne v Belem gradu in ne v Četinjah se ne smejo iskati prouzročitelji hercegovske vstaje, marveč tu na Dunaji, v vrstah onih, ki so blebetali o zvezi države s Turčijo, ki so odbili berlinsko pogodbo, ki so za uspešen začetek vztočne akcije odrekli potrebna sredstva.“ In kdo so ti ljudje, ki so prvi in jedino pravi prouzročitelji vstaje? Imenujejo se kratko: fakijsna opozicija! Ko se je skozi stoletja in stoletja zatirana Raja borila za svojo svobodo, takrat izlivali so ti fakijsni oponentje ves svoj srd na to Rajo, Srbijo imenovali so „go- njače prašičev“, Črnogorce „tatove jagnjet“ in za- tevali po sili zvezo s Turčijo, pozneje zavrgli be- rolinsko pogodbo. In ko je Avstrija okupirala pro- vinciji Bosno in Hercegovino, treba je bilo urav- nati upravo, potrebovala je v to denarna sredstva. Takrat postavila se je ta nemška klika nasproti in odrekla potrebna sredstva, ta klika je trdila: „Nič nečemo vedeti o okupaciji Bosne in za to se tudi ne bomo brigali za upravo okupiranih provincij. Mestu da bi bila pred vitalno vprašanje o bodočnosti monarhije postaljeno eksekutivno s svetom in sredstvi bila na pomoč, da bi dajala ravnila, da bi bila varovala pred pregreški, zasramovala je ta klika vse pri- zadevanje vlade in tako prignala korak za korakom eksekutivno v popolnem sebi pripuščenno smer, katera je peljala do zdanje vstaje, katera vztočno akcijo monarhije tako težko kompromitira.“ To se pravi podkopavati države blagostan! Mestu da bi skrbeli in se nekoliko pobrinili, da se uravna uprava v okupiranih provincijah, delajo vladi opozicijo. Da bi

„Ostanite tu, ostanite!“ rekel je Solomin in vrata odprl in je ukazal: „Pavel, prinesi, kar je v te- legi ostalo.“

„Koj,“ čul se je glas „vedno navzočnega.“

Solomin obrnil se je zdaj k Marijani, ki je mej tem svoj plaid odložila.

„Torej se je vse srečno vršilo?“ jo je vpra- šal. —

„Hvala Bogu . . . nihče naji videi nij. Jaz sem zapustila pismo za gospoda Sipjagina. — Obleke in perila nijsem seboj vzela, ker morava takoj na- prej . . . (Marijani nij bilo možno dodati: „narod“) Da si najpotrebnejše kupim, toli imam.“

„To bomo vse pozneje uredili . . . evo,“ in Solomin pokazal je na Pavla, ki je s kovčekom vsto- pil, „evo mojega najboljšega prijatelja, ki vam ga toplo priporočam. Na njega se morete zanašati baš ko name. — Si li Tatjani rekel, da prinese samo- var?“ vprašal je Pavla zamolklo.

„Koj bode ž njim tu,“ odgovoril je Pavel.

„Tatjana je njegova žena,“ del je Solomin k Marijani, „in isto tako zvesta, ko on. — Ona vam bode stregla, dokler se ne uredite sami.“

(Dalje prih.)

se bili takoj pobrinili za uravnavo ustave, nikdar bi ne bila nastala vstaja, ljudstvo bi se bilo privelo na pot blagostanja, bi bilo napredovalo in blagoslavljalo avstrijsko državo. Da je napočila vstaja, da se avstrijska politika proklinja v okupiranih deželah, kriva je ona klika v Avstriji, ki se nij hotela brigati za zboljšanje uprave v Bosni in ta klika se imenuje: Fakijska opozicija!

Vnanje države.

Če se obistine vesti, katere poročajo nekateri listi iz **Rusije**, praznovala bode slovanska stranka veliko pridobitev. Po teh vesteh je uže podpisan ukaz, s katerim se general Ignatijev imenuje državnim kancelarjem mestu starega Gorčakova. **Aksakov** pa da zavzame mesto Giersovo. To imenovanje baje da se bode objavilo o Velikej noči. Istinito, večje radosti bi se ne moglo napraviti slovanske stranki v Rusiji, nego da jo car obdari z generalom Ignatijevom. To imenovanje bi pomenilo: Glejte, jaz ruski car, jasno pred svetom pokažem slovansko svoje mišljenje. Če bi tudi Ignatijev ne postal formalno naslednik, faktično pa gotovo, kajti stari Gorčakov zaradi slabosti živi v južnej Evropi in se ne more pečati z vnanjo politiko. Gotovo pa je, ko zatisne Gorčakov oči, da mu bode Ignatijev naslednik.

Znani govor **Skobeljeva** v Varšavi učinil je velik utis na Poljake. To kažejo najbolje poljski listi. Tako piše jeden v ruskej Poljskej izhajajoč list mej drugim to: „Ruski car Aleksander III. mora biti slovanski car, zaščitnik, car osvoboditelj, car usrečitelj. Na zapadu je laž in obmana, a mej Slovani je istina, pravica in svoboda. Car ruski, kateri je od svojega očeta podedoval veliko ime „osvoboditelja“, bode faktični osvoboditelj in osrečitelj Slovanov. Slavni Skobeljev položil je s svojim govorom temelj ljubezni in sreče mej Poljaki in Rusi. Skobeljev je tolmač želja in mislij ruskega carja.“

Dunavsko vprašanje ne bode še tako kmalu rešeno, kajti zdaj se zopet poroča, da si velevlasti stojijo zopet strožje nasproti in ministerstvo Bratiane se je izjavilo zastopnikom Francije in Anglije, da ne odstopi ni koraka, če se hočejo krajsati pravice suverenne dežele.

Turška vlada pomnožila je na bolgarskej meji pri Djoumi svojo garnizijo in bolgarski diplomatični agent dobil je nalog pozvediti, kaj ima to proti Bolgarskej namenjeno pomnoženje garnizije pomeniti.

Pred kratkim raznesla se je po nekaterih listih vest, da misli **papežev** državni tajnik Jakobini odstopiti, „Journal de Rome“ pa to vest odločno dementira.

Mnogi **francoski** poslanci hote zborniške počitnice vporabiti v to, da bodo svojim volicem dajali račun o svojem delovanju. Odseki zbornice navzlic praznikom delujejo dalje. Praktično znamenita so dela odseka za reformo sodnij, kateri je zdaj glavni načrt poročila izvršil. S petimi proti štirim glasom je sklenil, da se voli sodnijsko osobje, in sklenil, da se odpravi neodstavljenost uradnikov in šestih prizivnih sodišč.

Iz Pariza se poroča, da se je ministerski predsednik Freycinet izjavil, da se razburjenost na jugu **Tunezije** polega in da se more francoska operacija v inozemstvu smatrati mirnejšo.

Dopisi.

Iz Ljubljane 7. aprila. [Izv. dop.] (Nekoliko kritike.) Jedna najglavnejših, pa tudi najneumnejših zvižaj, s katerimi je v obilnej meri napolnjena nemškutarska brošura „der Gemeinderath der Landeshauptstadt Laibach“, je tudi ta, da se gospodje **dr. Schaffer**, **dr. Keesbacher** in **dr. Suppan**, ki so spisali to knjižuro, na vsa usta hvalijo tudi s takimi deli in napravami, katere bode v Ljubljanskem mestu učakal komaj bodoči prvi ali drugi rod za nami, a da jih vender opisujejo tako zvito in zvižajno, kakor da bi jih bila uže zdavna dovršila dosedanja na rotovži zadnja leta gospodujoča fakijska klika. Da se bode jedenkrat podrl šentjakovski farovž ter v Rožnih ulicah razširila državna cesta; da se bode za šenklaško cerkvijo zasadil mal vrtič; da se bode stranišča po Ljubljani praznila po pnevmatičnem potu; da se bode napravil velikanski mestni vodovod; da se bode zidala nova mestna ubožna hiša, vse to prištevajo dozdanji fakijski mestni zbor svojim izmišljenim in domišljanim zaslugam. Res, čuditi se moraš, da si ta čudna pospoda pri svojej neznanjskej ljubezni, katero ima za tempus futurum, tudi tega ne šteje v zaslugo, da se bode Ljubljana

jedenkrat razširila do Savskega mosta in do Šmarijne gore! —

Nadalje si ti čudni možakarji tudi zasluge, katere so si narodne stranke meščanje ali narodna stranka v svoji celoti pridobila za mestno občino ljubljansko, zvižajno zapisujejo na svoj rovaš. Ves svet vé, da se ima Ljubljana v prvej vrsti gosp. **Prdanu** zahvaljevati za to, da se bode še letos odprla nova cesta od mesarskega mostu do kolodvora in nedavno je sam nemškutarski mestni zbor gosp. **Perdanu** in njegovim someščanom in sotrudnikom za njegovo požrtvovalnost v tej stvari izrekel svojo toplo zahvalo. A kar ve ves svet, tega neče vedeti **dr. Schaffer**, ki to novo cesto pripisuje zaslugam fakijskega mestnega zbora. In da se je razširila **Vegova** cesta nasproti realke, komu se imate to zahvaljevati, vi laudatores gloriae suae? Kaj vam nij 1. 1875. kos deželne vrta v to svrhu odstopil deželni zbor kranjski, ki je bil tedaj v svojej večini naroden?

Na 5. strani ta brošura: „es wurde längs der Lattermannsallee ein ganz neuer der Stadt zur grossen Zierde gereicher Stadttheil geschaffen“. Dobro, gospoda! Najlepši kras lepe naše stolice, na katerega je bila po vsej pravici 'ponosna bela Ljubljana, bil je gotovo divni Lattermannov drevored, katerega nam je lahko zavidalo katero si bode deželno stolno mesto avstrijsko. Domačini in tujci, vsak kdor ga je videl ter se veselil prelepih sprehodov in čistega zraka po njem, vsi so bili polni hvale za ta biser ljubljanski. In kaj ste naredili vi iz njega? **Uničujete ga in uničili nam ga boste v kratkem!** Dovolili ste od fakijske stranke ustanovljeni stavbnej družbej kranjskej, katera s svojimi dividendami polni žepe marsikateremu nemškutarskemu mestnemu odborniku ljubljanskemu, da je začela ob drevoredu zidati hiše.

Nasledek temu je bil, da ste morali posekati ves novi pred tridesetimi leti nasajeni drevored ob spodnjej tržaškej cesti proti Maliču, a tega barbarizma vam še nij bilo dovolj! Zdaj hočete potegniti veliko tržaško cesto ob drevoredovej dijagonali, ki za nuskim vrtom drži proti železniškej progi ravno za tretjo vilo čez sredo starega drevoroda in dalje ob železniškej progi nad kolizejem do celovške ceste. S tem hočete uničiti prvič dijagonalo, ki od železnice drži do tržaške ceste, drugič pa glavni drevored ves, kolikor ga je od Mayerjeve hiše do železnice. Kaj ne, kako bode to krasno, ko se bodo težki tovorni vozovi po velikej prašnej cesti vozili ob drevoredu in čez drevored! Rekel bode ta ali oni, da tak škandal, tak vandalizem vender ni mogoče izvršiti v prosvetljenem 19. stoletju, ko se vsako mesto, vsak trg, vsaka vas trudi za nove nasade, nove vrte, nove senčnate sprehode. A kdor mi ne verjame, naj gre gledat sam v Lattermannov drevored, kjer je ob spodnjej drevoredovej dijagonali vožnja cesta ne samo umerjena, ampak večjidel tudi že navožena tako, da jo je že treba samo še posuti! Ko bi dozdanji fakijski mestni očetje ne bili storili družega zlega, kakor to, da so iz umazane dobičkarije uničili nam najlepši kras našega mesta, zaslužili bi, da jih vender jedenkrat že vržemo z rotovža ter z njimi zasujemo veliki „Communalloch“ v Šelenburgovih ulicah!

Civis.

Iz Radovljiškega okraja. [Izv. dop.] Županijski shod našega okraja se je dne 26. sušca popoldne v Lescah pri Kristofu v splošno zadovoljnost izvršil in je bil dobro obiskan, ker bilo je 15 županov (med njimi tudi župan iz Bele peči ali nemškega Weissenfelsa) in 3 občinski svetovalci navzočni, prišel je tudi zraven povabljeni c. kr. okrajni glavar gospod Dralka.

Pri začetku zborovanja bila je najpoprej volitev predsednika, za katerega je bil župan Vester iz Bleda izvoljen. Potem gospod okrajni glavar Dralka zbrane župane pozdravi, in izrazi veselje, da je njegov okraj prvi na Kranjskem, kateri ima svoj shod županov, in da ima za občni blagor tako vnete župane, kateri se zavedajo svojih imenitnih nalog, in jih navdušuje z združenimi močmi po začetej poti krepko napredovati.

Žumer iz Gorij prebere prošnjo do visoke c. kr. deželne vlade zastran olajšav pri izdavanju živinskih potnih listov za planine, katero vsi župani podpišejo in od jednem sklenejo, jednako prošnjo na državni zbor izdelati in odposlati.

Župan Hudovernik iz Radovljice predlaga preuredbe pri oskrbovanju ubožnih blagajnic, kar se je pa za prihodnji shod odložilo.

Župan Treven iz Jesenic predlaga preuredbo odgona beračev domačega okraja, kateri predlog se je po vsestranskem posvetovanju sprejel, in se bo v svojem času deželnemu odboru predložila prošnja za olajšavo te postave.

Župan Žumer iz Gorij nasvetuje, da bi tudi naš okraj se toliko občinam pridružil, katere pošiljajo peticije za jednakopravnost slovenskega jezika in ustanovitev deželne nadsodnije v Ljubljani za slovenske pokrajine. Vsi župani jednoglasno pritrdijo temu nasvetu, da ves Radovljiški okraj to peticijo skupno podpiše in odpošlje državnemu zboru, da Gorenjci pokažejo, da jim srce gorko bije za milo domovino, in da stoje trdno za pravice naroda, kakor njih sivi očak Triglav.

Župan Hudovernik iz Radovljice in ob jednem načelnik okrajnega cestnega odbora predloži načrte za razdelitev okrajne ceste posameznim županijam na podlagi novega zemljišnega davka. Ker more pa okrajni cestni odbor še v tej zadevi s pooblaščenecem kranjske obrtnijske družbe, katera ima večja posestva in fužine v tem okraju, v dogovor stopiti, se je ta predlog odložil do prihodnjega shoda.

Konečno volil se je stalni odbor, kateri ima nalogo, sklepe županijskega shoda izvrševati in shode sklicevati. V ta stalni odbor so voljeni: Župan Hudovernik iz Radovljice, župan Jurgele iz Mošenj in župan Žumer iz Gorij, in sicer zadnji za predsednika.

Tako so župani našega okraja častno nalogo rešili in pokazali, da so Gorenjci stare korenine; upati je, ker so večinoma za občni blagor vneti možje, da bodo marsikaj potrebnega in koristnega učinili za blagor in napredek našega okraja in mile domovine.

Po zborovanju so pri glažku vina marsikatero veselo uganili in v poznej noči razšli se s sklepom, prihodnji shod sklicati meseca maja.

Domače stvari.

— (Nove muke!) Iz gotovega vira smo izvedeli, da namerava nemška naša večina, kakor hitro bi se zopet za jedno leto utrdila v mestnej zbornici, ljubljansko meščanstvo mučiti z novo veksacijo! Skleniti hočejo ti gospodje, da bi moral vsak gospodar pri svojem stranišči sozidati nekak stolpu jednak dimnik, po katerem bi slabe dišave, ki odhajajo sedaj po kanalih, odfrčale v sinji zrak. Staknili so namreč, da obstaja tako naprava v Innsbrucku in ker Ljubljana za tem tirolskim mestom zaostati ne sme, morali bodo tudi ljubljanski meščani zidati. Tako zidanje pa bi prouzročevalo nepremerne stroške — zatorej, meščani, volite — Nemce!

— (Obiskovanje božjih grobov) po Ljubljani leto za letom daje ljubljanskim ulicam in trgom nenavadno prazničen značaj. Vse hiti v božje hrame udeležiti se prelepih cerkvenih obredov, mladost z žarnim pogledom v rožnobočno prihodnost, postarni ljudje pa s tisto otožnostjo in tiho resignacijo, ki je posledek neizpolnenih želj in preverjenja o ničevosti nekdanjih mladostnih nad. Naravno je, da v našem mestu, kjer je toliko in tako izvrstnih pevcev, pri takej priliki krasno, harmonično petje blagodejno vpliva na človeško srce. Po vseh cerkvah čuli so se ubrani zbori, čveterospevov itd. izmej katerih bode zabeleženo v prvej vrsti izborna petje gospodov bogoslovcev, kakor tudi pevcev na koru pod vodstvom g. Försterja v stolnej cerkvi, cerkveni zbor pod vodstvom g. Belarja pri sv. Jakobu, in mešani zbor pri oo. franciskanih pod vodstvom gosp. Angelika Hribarja.

— (Ministerstvo poljedelstva) potrdilo je predlog kranjske kmetijske družbe, da je vodja ljubljanskej podkovnici gosp. dr. Karo

Bleiweis vitez Trsteniški, velezaslužnega očeta vseskozi vredni sin.

— (Učiteljstvo tukajšnjih srednjih šol) namerava v korist podpornej zalogi dijaške prerediti v ljubljanskem gledališči veliko besedo, pri kateri bodo razen vojaške godbe sodelovali le učenci obeh zavodov. Program te besede, ki ima biti v začetku prihodnjega meseca, objavil se bode ob svojem času.

— (Gledališka godba) svira velikonočni ponedeljek zvečer pod vodstvom gosp. kapelnika Maierja v čitalnični restavraciji. Začetek ob 8. uri.

— (Vabilo k veselici), katero prirede velikonočni ponedeljek Goriški dramatični diletantje z udeležbo gospé Lucile Podgornik-Tolomei v Tolminu. v g. Devetakovej dvorani. Program: 1. Hajdrih. — „Jadransko morje“, moški zbor. 2. Koseski. — „Zgubljeni raj“, deklamacija. 3. A. Förster. — „Po jezeru“, koncertna ilustracija za glasovir. 4. Boris Miran. — „Ljudmila“, deklamacija. 5. Zajc. — „Banovci“, moški zbor. 6. F. Chopin. — Fantasie-Impromptu za glasovir. 7. „Dva gospoda pa jeden sluga“, šalopetja s petjem. Tolminski pevski zbor sodeluje iz uljudnosti. Vstopnina: 40 kr., otroci plačajo polovico, sedež 10 kr. Čisti dohodek je odločen za obče-koristen namen. Začetek točno ob 7¹/₂ uri zvečer. Beseda bo pri vsakem vremenu.

— (Čitalnica v Škofjeji Loki) priredi velikonočni ponedeljek veselico s sledečim programom: 1. A. Nedvêd: „Pozdrav“, peterospev; 2. G. Umlauf: „Idylle“ z zvonečimi glasovi za jedne citre; 3. K. Mašek: „Pri zibelci“, čveterospev; 4. C. Umlauf: „V večernem hladu“, za dvojce navadne in dvojce „elegie“ citre; 5. Dr. B. Ipavec: „Domovini“, dvo-spev in moški zbor; 6. „Karolčkova prva ljubezen“, burka v jednem dejanji; 7. Ples. Vstopnina: za ude 20 kr., z rodbino 40 kr., za neude 30 kr., z rodbino 60 kr. — Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. K obilej udeležitvi uljudno vabi odbor.

— (V ljubljanskej okolici smolika še vedno med konji razsaja.) Mnogo konj je uže poginilo. Ker je ta bolezen nalezljiva in jako nevarna, bati se je, da ne napravi našim gospodarjem mnogo škode.

— (Tretji hrvatski vinski sejm) bode 25. in 27. dne aprila v prostorih hrvatsko-slavonske kmetijske družbe v Zagrebu. Semenja začne se vsak dan 25., 26. in 27. aprila ob 10. uri dopoldne ter traja do 6. uri popoldne. Popis (katalog) za prodajo izloženih vin dobil se bode na sejmu.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 8. aprila. Cesar izrekel je dunajske umetniške družbi pri priliki otvorenja mejnarodne umetniške razstave svoje Najvišje priznanje.

Algijer 8. aprila. Francozi pobili so Buamemo na južno stran sela Fignig popolnem. Buamema je ubežal, a izgubil convoi, 30 žen in skoro vse pristaše.

Vabilo na naročbo.

Te dni pošljem mej svet zvezek svojih poezij. Knjiga bo devet tiskanih pol debela, s prav krasnim in močnim papirjem, kakeršnega nij imela do zdaj še nobena pesniška zbirka slovenska. Cena bode zvezku po jeden goldinar. Slovence, ako sem si pridobil mej njimi kaj čitateljev in prijateljev, vabim s tem prijazno na naročevanje. Naročila z naročnino vred naj se blagovoljno pošiljajo založniku g. Ignaciju Gruntarju, c. kr. notarju v Logatci, pri katerem jedinem se bode dobivala knjiga. Ob jednem prosim sl. občinstvo, zlasti gg. bogoslovce, dijake, pa tudi druge ob jednem kraji živče rodoljube, da bi si blagovolili knjižico skupno naročevati, da s tem gosp. razpošiljatelju olajšajo trud. „Zvonov“ X.

Razne vesti.

* (Velika noč.) Letošnja Velika noč je neka posebnost, kajti ta praznik praznujejo letos verniki vseh veroizpovedanj ob jednem. Dne 9. in 10. t. m. praznujejo katoliki, protestantje, Grki in Rusiji Veliko noč, židje pa praznujejo v teh dneh svoj paša.

* (Hud mráz) 7. t. m. napravil je po Rumunskem veliko škodo. Sadno cvetje je uničeno in tudi žita so zelo poškodovana.

* (Vojni proračun Francoske) za 1883. leto iznaša 587,053.799 frankov, to je precej nad 200 milijonov goldinarjev. Kadar se bodo taki ogromni stroški uporabljali na korist in obrtnije, tedaj se bode povsodi obrnilo na bolje.

* (Sline strupene.) Francoski učenjak Gautier napravil je jako zanimivo iznajdbo. Poslal je namreč medicinske akademiji v Parizu poročilo, v katerem dokazuje, da imajo človeške sline tudi nekaj strupa v sebi. Ta strup razločuje se od kačjega le s tem, da nijma toliko moči. Iz 20 gramov slin dobil je Gautier substanco, katera je razpuščena in ptiču pod kožo brizgana, prouzročila takoj učinke strupa. Ptič začel se je tresti, potem postal je trd in v pol ure bil je mrtev. Ta strup spada mej „ptomaine“ (alkaloide kadavrov). Taki strupi izgubljajo navadno pri 100 stopinjah gorkote svojo škodljivost, strup iz slin pa vedno pridrži svojo moč. Strup jako nevarne indijske kače kobre ima iste lastnosti, kakor strup iz slin, le močnejši je.

* (Nova ruska moda.) Rnski car ukazal je vsem damam pri dvoru, naj opuste nemško in francosko nošnjo in naj se v bodoče oblačijo po ruski. Moško oboje pa bode frak in suknjo moralo zamenjati z narodnim kaftanom. Odpravili se bodo tudi vsi nemški in francoski naslovi in vpeljali ruski.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. aprila	Ob 7. uri zjutraj	733.61 mm.	+ 5.4° C	slaboten vzhod	jasno	2.40 mm. dežja.
	Ob 2. uri popoldne	732.61 mm.	+ 18.2° C	slaboten vzhod	deloma oblačno	
	Ob 9. uri zvečer	733.93 mm.	+ 8.4° C	slaboten vzhod	oblačno	
4. aprila	Ob 7. uri zjutraj	734.93 mm.	+ 8.0° C	slaboten jugozahod	oblačno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	734.17 mm.	+ 14.8° C	slaboten burja brezvetrije	deloma jasno	
	Ob 9. uri zvečer	734.89 mm.	+ 9.4° C	slaboten vzhod	oblačno	
5. aprila	Ob 7. uri zjutraj	735.01 mm.	+ 9.1° C	slaboten vzhod	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	736.02 mm.	+ 11.6° C	slaboten jugovzhod	jasno	
	Ob 9. uri zvečer	737.37 mm.	+ 5.4° C	slaboten vzhod	jasno	
6. aprila	Ob 7. uri zjutraj	741.10 mm.	+ 3.8° C	xmeren vzhod	deloma jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	741.62 mm.	+ 9.8° C	xmeren vzhod	jasno	
	Ob 7. uri zvečer	743.34 mm.	+ 4.0° C	xmeren vzhod	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Mej tem, ko je zračni pritisk na severu jednak ostal, je pal sicer nekoliko na jugu in zahodu, vendar ne tako močno, da bi bil pritisk vsled tega zelo nejednakomerno razdeljen; razloček mej maksimum na severu in mej minimum na jugu znaša namreč še vedno le 7 mm. Vetrovi so bili še zmirom slabotni in so pihali večidel od severne ali vzhodne strani. Nebo je bilo večidel oblačno, sem pa tja še celo deževno; posebno dosti dežja je palo na Českem in Ogrskem. Temperatura je bila precej stanovitna; za spoznanje nad normalom in ne posebno ekstremna; razloček mej maksimum in minimum 8° C. Morje povsod skoro popolnem mirno. Za prihodnje dni se pričakuje jasno pa primeroma mrzlo vreme.

Dunajska borza dné 8. aprila.

Enotni državni dolg v bankovcih	75	gld.	95	kr.
Enotni državni dolg v srebru	76	"	65	"
Zlata renta	93	"	20	"
1860 državno posojilo	129	"	50	"
Akcije narodne banke	820	"	—	"
Kreditne akcije	320	"	75	"
London	119	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	63	"
Državne marke	58	"	65	"

Poslano.*)

Gospodoma Janezu in Francu Caleriju, trgovcema z lesom (227) v Škofjeji Loki.

Gledé na „poslano“ v „Sl. Naroda“ dne 1. aprila 1882 izjaviva podpisana to le:

23. marca t. l. prodal sem jaz, Martin Baudek, gg. Janezu in Francu Caleriju dva pramasta konja za 700 gld. Kupca sta konja sama pregledala in za dobra spoznala.

Predno se kup sklene, pošljeta po mene, E. Schlegel-a. Na vprašanje, kaka da sta ta dva konja, jima jaz odgovorim, konja sta dobra in zdrava, ne šepa nobeden in kar ja jaz poznam, tudi nobeden nij bil bolan. Na moje vprašanje, ali sta gospoda uže videla ta dva konja in ali

*) Uredništvo za objavljanja pod to rubriko ne prevzema nikake odgovornosti.

zahtevata, da ja preiščem, mi jednoglasno in odločno odgovorita: tega nij treba, konja sva uže videla.

In ko jaz, Martin Baudek, še posebej vprašam, ali naj priženem konja še jedenkrat iz hleva, da ja preišče g. Schlegel, odvrneta zopet odločno, da nij treba, ker sta uže konja zunaj ogledala in ja poznata.

Tako vršila se je kupčija in to zna potrditi g. Franc Piškur, posestnik na Spodnjih Poljanah.

Iz tega vsakdo previdi, da je sumničenje, ki se deloma mej vrstami izreka v omenjenem „poslanem“, čisto neopravičeno.

Nama se sicer dozdeva jako nepristojno in skoro najvno, razmotrivati v javnem listu, ali je kaka kupčija za prodajalca ali kupca ugodna ali ne in objaviva to le zaradi tega, da odvrneva od sebe odločno tudi najmanjšo sumnjo kakega nepravilnega postopanja.

Mogoče je sicer, da sta gospoda kupila taka konja, ki nijsta za kako posebno rabo, katero sta pri kupu morda imela pred oči, ali to nikakor nij krivda prodajalčeva, če se kupec ne spozna dosti v konjskeje trgovini, in dolžnost vsakega kupca je, da si blago ogleda, predno ga kupi.

Nikakor pa nij res, da bi bila kupca plačala konja za polovico predrago, ker je sedanjí posestnik teh konj vpríčo Naceta Dolinarja iz Udmata, Jakoba Vrečarja iz Most in Janeza Birka iz Šmartina izjavil, da sta mu konja prav po volji in da sta zdrava in ne šepasta, ter da jih ne prodaj ni za jeden krajcar pod 600 gld.

To sva prisiljena objaviti, da varujeva svojo čast.

Edvard Schlegel.

Martin Baudek.

Proti trganju po udih.

Gpspodu Franu Iv. Kvizdi, c. kr. založniku v Korneuburgu.

Dovolite ubogemu očetu, ki je skozi 6 mesecev trpel strašne bolečine v obeh rokah, po vporabi 2 steklenic **Vašega izvrstnega sredstva „flujida proti trganju“** pa bil popolnem od teh bolečin oprosten in zdaj zopet more delati za svojo družino, da Vam s tem izrazi svojo najprišernejšo, tisočerno zahvalo.

V Ogr. Hradiši, dné 6. junija 1881.

Spoštovanjem

Julij Kuerth,

krojaški mojster.

(666)

Dobi se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu.

S tužnim srcem v svojem in svojih nedoletnih dveh hčérá **Miroslave** in **Amalije** imeni označim prežalostno vest, da je vsegamogočni Bog meni predrago ženo, otrokoma preskrbno mater, gospo

Marijo Logerjevo, roj. Podbojevo

po kratki, a mučni bolezni, prejemšo sv. zakramente za umirajoče, k sebi poklical 7. aprila ob 1/2 1. zjutraj.

Telo predrage pokojne bode v nedeljo 9. aprila ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi Ribniški blagoslovljeno in potem na farno pokopališče v Hrovačo preneso.

Svete zadušne maše se bodo služile v farni cerkvi Ribniški.

V Ribnici 7. aprila 1882.

Frid. Loger,

(232)

posestnik in trgovec.

Čitalnična restavracija.

Velikonočni ponedeljek

svira

(230)

gledališka godba,

pod vodstvom kapelnika gospoda Meierja.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina prosta.

FRAN ŽELEZNIKAR,

krojač v Ljubljani.

se zahvaljuje svojim p. n. naročnikom za do zdaj mu izkazano obilo zaupanje ter se priporoča tudi še v prihodnje za izdelovanje oblek po najnovejših pariških journalih. — Za p. n. naročnike ima tudi razno blago po najnovejših vzgledih na razpolaganje. (175—4)

Semena

po najnižje ceni se dobivajo zanesljivo kaljiva, kakor: velikanska pesa, travna, poljska in vrtna semena. Poštna naročila se hitro oskrbé. Semena se brez ozira na dobiček preskrbe pri

(177—3)

Petru Lassniku v Ljubljani.

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—31)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Komi

sprejme se kot **voditelj** filijale, prodajalnice z mešanin blagom, na deželi v lepem kraju, blizu postaje južne železnice. Star naj bi bil 25—30 let, spreten, vaje, zanesljiv. — Natančneje se izve pri gospodu **Hugonu Turku** v Ljubljani. (218—2)

Prodajalnica kolonijalnih rečij en gros v Trstu išče korespondenta,

ki je slovensčine (oziroma hrvaščine ali srbsčine) in nemščine v besedi in pismu popolnem zmožen. Prosilci z lepo pisavo imajo prednost. Ponudbe pod **R. M. št. 39** poste restante **Trst**. (185—3)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet, pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migreno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. h, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davci in tifusu vzamejo vso zlobo in vročino, če se zavzajajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar **g. J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—81)

Umetne

(55—18)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v **zlatu, vulkanitu ali celulojdu** brez bolečin. **Plombira z zlatom** itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel, poleg Hradskega mostu, v I. nadstropju.

JOSIP INOCENTE

iz Postojne

(221)

priporoča po zelo nizke ceni najboljše, fino semlete oljnate in suhe barve, firneže in lake ter najlepše čopice (penzle) vsake vrste.

Vnanja naročila se urno in zanesljivo izvršujejo.

Katsch-ova zdravstvena kava

po receptu

dr. Ferdinanda Katscha v Stuttgartu,

izdelujejo le jedino pravo

Henrik Franck sinovi v Ludvigsburgu.

Popolno nadomestilo za pravo kavo v zrnih! se priporoča z mlekom uživana kot **vkusen, močen ljudski živež;**

kava, ki ne vznemirja živcev, nasprotno pak je zelo zdrava, krepilna in lahko prebavljiva; dvojno se priporoča za osebe, ki imajo slab želodec, kakor tudi zaradi zelo dobrega duha po kavi in nizke cene, tudi ker je — **brez dodatka prave kave** uže pripravljena za kuho.

Dobi se v vseh prodajalnicah s specijirami po deželi in v mestu. (197—2)

Do Amerike.

Poštni parobrodovi vozijo se iz **Bremena** do **Novega Yorka, Baltimore** itd. štirikrat na mesec; vožnja ta je, kakor dokazano, najhitrejša, postrežba potujočih najboljša in cena nizka. Natančna pojasnila daje radovoljno in brzo

R. Ranzinger,

(228—1)

glavni poslovitelj v Ljubljani.

Za vsakega

lukrativen posel brez konkurence z dokazljivim letnim čistim dohodkom **4000 gl. av. v.** se takoj dobi. Ponudbe pod **Z. A. 4000** na upravnishvo tega lista. (229—1)

V. LOBENWEIN

fotografični atelier v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan. (63—11)

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo **salicilno ustno vodo** in **salicilni zobni prašek** z izvrstnim uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(162—8) **Anton Slama, župnik.**

Vsa navedena sredstva ima vedno **fršna** v zalogi in jih razpošilja proti poštenu povzetju

lekarna „pri samorogu“, v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Zatekel sem se k Vašej zdravstveni sladnej čokoladi št. 1 in uže po tridnevnem vporabljenji dobil sem v veliko svoje in svojih sorodnikov začudenje zopet zdravje.

(T. besede govoril je ozdravljeni.)

Vsem bolnikom,

kateri boleha jo na želodci in na plučih, na pomanjkanji krvi, prehlajenji, kašljji, hripavosti, na bledici in hemoroidih, se lahko pomaga.

C. kr. dvornemu za ožniku **IVANU HOFFU**, kr. komisijskemu svetniku, posestniku c. kr. zlatnega križca s krono, vitezu visokih redov, izumitelju in jednemu izdelovatelju **Ivan Hoffovega** sladnega izlečka, dvorni založnik skoro vseh knezov Evrope, na Dunaji, fabrika: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, pisarna in fabr. zaloga: Graben, Bräunerstrasse 3.

Nj. Veličanstvo

kralj danski je po svojem adjutantu naznanil fabrikantu **Ivanu Hoffu**, da zelo visoko ceni njegov sladni izleček. „Jaz sem“, tako se glasi kraljeva izjava, „z veseljem opazil pri sebi in pri mnogih članih svoje hiše zdravstveno moč Hoffovega sladnega izlečka.“

Zahvala.

Vaše blagorodje!

Ne morem si kaj, da Vam z odkrito in najtoplejšo zahvalo javim, da sem po trikratne, v kratkem času se ponavljajočji vnetici prsne mrene, davici, bljevanji krvi in materije, kratko v stanu popolne onemoglosti, ko so uže vsi mislili, da sem izgubljen, zatekel sem se po nasvetu svojega svaka k Vašej sladnej čokoladi in uže po tridnevnem vporabljenji zadobil sem v svojo in svojih sorodnikov začudenje popolno zdravje. **To istinito čudovito zdravje dobil sem,** kakor omenjeno, po vporabljanji sladne čokolade in sicer števil. 1.

Prosim Vas, čestiti gospod, da vzprejmete te vrstice kot malo znamenje moje hvalečnosti za rešitev mojega življenja in da jih v korist vseh bolehujočih kot priporočilo Hoffovih preparatov. Konečno naj Vam bodi še naznanjeno, da lahko svoje hitro ozdravljenje, osobito, ker vsak tako **hitro uspeh** občuduje, kot resnično potrdim pred Bogom in pred ljudmi. Pozdravljam Vas prav prijazno in se Vam z vso spoštljivostjo priporočam hvalo Vam dolžna

Ana Pestl, tkavčeva žena.

V Ameisu (Dol. Avstr.), 3. decembra 1879.

Glavna zaloga: (50—10)

Pet. Lassnik v Ljubljani.

Za veliko noč

priporoča

RUDOLF KIRBISCH,

sladčičar, na Kongresnem trgu,

najfinejše in najlepše velikonočne reči iz sladkorja: **trgant, svilene, zametne in slamnate pletenine, fine atrape in bonbonijere kot piruhe.** Dalje so vedno v zalogi: **fršna pinza** (italijanski velikonočni kruh), **korovajček** itd., in za praznike vsake vrste **potvice.** (186—5)

Vnanja naročila se natanko oskrbje.

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčovo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v priporočanje.

Bl. g. lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi. Ker imam mnogo oseb, katere so kronično na pljučah bolezni, Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete en zavitek izkušenege radgostskega-pljučno-prsnege čaja, kateri mi je bil zelo priporočen in ga hočem tudi zdaj sam poskusiti pri svojih bolnikih.

S poštovanjem se priporoča

Dr. Josip Šipek,

c. kr. policijsko-okrajni zdravnik v pokoji.

V Svitavi, dne 20. decembra 1877.

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi poleg Radgosta.

Mene je bolezen v želodci tako mučila, da sem malo ne zdvojil. Niti sicer zdravniški niti mazila in balzami mi niso pomagali. Izgubil sem vso nadejo, da še kdaj ozdravim. Kar začnem upotrebljati radgostski univerzalni čaj, in o čudesa! vsak dan sem bil boljši, in zdaj upam, da v kratkem popolnem okrevam. Slavni Radgost nosi v svojem naročji najzdravilnejših rastlin. Blagovolite mi dakle s poštnim povzetjem poslati tudi za mojega za jetiko hirajočega prijatelja dva zavitka radgostskega čaja in 3 škatlice maho-rastlinskih celtilčkov.

S poštovanjem se beleži

(136—1)

J. Donat, učitelj.

V Stanovici (na Češkem) 17. dec. 1877.

Gospodu lekarnarju **J. Seichertu** v Rožnovi.

Priporočilo svojega sorodnika slušajoč, Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete 2 zavitka slavnega radgostskega univerzalnega čaja.

Fran Rossipal, gozdar.

V Zagrebu na Hrvatskem dne 3. sept. 1877.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi **1 gl. av. v.** Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov **50 kr.** Za kolek in zavijanje pa **10 kr.** posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni **J. Seichertu** v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštenu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejbe** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradei, **A. Marek** in **J. Kupferschmid** v Celji, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rottemanu, **W. Thurnwald** v Celoveci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, fršni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja **70 kr.,** za kolek in zavoj **10 kr.** več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopešči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živec, hitro in trajno ozdravlja putiko, rganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica **70 kr. av. v.,** za kolek in zavoj **10 kr.** več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

V **Višnjeji Gori**, v neposredni bližini prejšnje okrajne sodnije poslopja, se iz proste roke zelo ceno proda tik ob glavni cesti stoječa (220—1)

hiša

s 3 prostornimi sobami, 1 postrežno sobo, kuhinjo, shrambo, obokano kletjo, obokanim hlevom, 1 z opeko krit skedenj, 1 shramba za seno, pod to shrambo 1 klet in hlev, vse v najboljšem stanu in poleg tega tudi sadni vrt. To poslopje je posebno za gostilno, kakor tudi za kakeršno koli prodajalnice sposobno. Natančneje se izve pri gosp. **Ivanu Dolherji** v Ljubljani, v Hrenovih ulicah št. 4.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanju

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kdaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

(144—6)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarni **Jul. pl. Trnkoczyji** in v vseh lekarnah, drogerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Učenec,

star 13—15 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v prodajalnice z mešan. blagom **A. Krajerja** v Postojni. (206—3)

Komi,

moške starosti 30—40 let, neoženjen, dobro izurjen in s potrebnimi lastnostmi za vodstvo večje prodajalnice z mešan. blagom večjega kraja na Notranjskem se sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe sprejema iz prijaznosti **J. W. Stedry**, v Ljubljani. (202—3)

Optični institut E. REXINGER-ja

v Ljubljani. (225—1)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga najnovejših in kot praktično priznanih optičnih, fizikalnih in matematičnih rečij; zelo nizke, stalne cene. Obširne cenilnike na zahtevanje gratis in franko. Vplačevanje na obroke pri zneskih od 5 gld. više brez povišanja cene se blagovoljno dovoli.

Poprave dotičnih stvari se izvršujejo dobro in natanko.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbe zelo dobro in cenó.

H. HAUPTMANN,

v semeniškem poslopju, v Ljubljani, priporoča po nizki ceni najboljše, fino semljete

oljnate in suhe barve, firneže in lake, ter najlepše

čopiče (penzlje)

za slikarje in zidarje. (184—3)

G. PICCOLI,

lekár „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti,

priporoča p. n. občinstvu naslednje poskušane

medicinske specijalitete.

(614—12)

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško

pohumeljevo jetrno olje

proti mramorici, rhabitisi, plućnici, kašlju itd. itd. v steklenicah à 60 kr., z železnim jodirjem združeno (posebno vplivno pri malokrvnih in kjer treba čiščenja krvi) v steklenicah à 1 gld.

Še pred beneško republiko privilegirani

Staroslavni

brešijanski zdravilni obliž,

vplivnejši kot vsako jednako v prodaji se nahajajoče sredstvo, se s posebnim uspehom rabi pri revmatizmi, podagrih, živčnih in ledvičnih bolečinah, pri slabosti kit, pri prsnem prehlajenju, otiskah itd. itd.

1 kos 25 kr.

10 let uspeh!

Tuberosno mleko.

Po vsakodnevni rabi tega mleka, iz vegetabilnih in neškodljivih substancij

Naročila se izvrše najhitreje s poštnim povzetjem.

sestavljenega, postane kožamehka, žametasta in nežna, hepatične pike, pege, ogrci, srabi, nenaravna rdečica izginejo, prezgodnje gube se odstranijo in polt zadobi zopet svojo gibčnost in svežost.

V steklenicah à 1 gld.

Gumi-Bonbons,

vplivnejši kot vsak v prodaji se nahajajoči bonbon, se rabijo z najboljšim uspehom pri kašlju, hripavosti in kataralnosti dihalnih organov. V škatljicah à 10 kr.

Znamenito!

Kot slavno izkušeno, nepreseženo naravno zdravilno sredstvo pri trganju po udih, revmatizmu, živčnej slabosti, pri bolečinah v hrbtu ali v prsih se more od kemika **Ludvika Koča** izumljeni in od njega narejani

eter iz smerekovih iglic najtopleje priporočati.

Cena 1/2 steklenici 40 kr.,

1 steklenici 70 kr.

Zahvala in priporočilo.

Pri strašnem požaru dne 21. sušca t. l. pogoreli so tudi gospodarji in hišni posestniki **Tomaž Suhadolnik**, **Martin Nagode** in **Jurij Leskovec**, kateri so bili pri dunajskeji zavarovalni družbi za skupno svoto 1700 gold. zavarovani.

Dunajska zavarovalna družba je po svojem glavnem zastopniku gospodu **Jakobu Dobrinu** v Ljubljani škodo cenila in danes točno celi znesek, ne da bi bila kaj odtegnila, nam izplačala.

Mi priporočamo iz lastne skušnje to v vsakej vrsti pošteno zavarovalnico vsakemu posestniku prav gorko.

Stara Vrhnika, dne 29. marca 1882.

P. Lenasi,
župan.

(230)

Tomaž Suhadolnik. Martin Nagode. Jurij Leskovec.

Portret

umrlega

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega

je ravnokar izšel. V originalu naslikal in v oljato barvenem tisku izvrstno izvršila sta ga c. kr. dvorna tiskarna in artistični zavod g. **Reiffensteina** na Dunaji. Velja pa

Podoba v oljato barvenem tisku 63^{cm} široka, 79^{cm} visoka, nerazpeta gld. 3.

Podoba na platnu razpeta v 10^{cm} širokem baroque okviru gl. 6.50.

Podoba na platnu razpeta v 13^{cm} širokem baroque okviru gl. 8. dalje v velikosti 55—68^{cm}.

Podoba v oljato barvenem tisku z 10^{cm} širokim baroque okvirom gl. 5.80.

Podoba prodaje se tudi proti plačtilvi na mesečne obroke.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in polovica za zidanje cerkve srca Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

F. Kolman,

(199—3)

zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Do 1. junija in od 1. septembra so tarife za stanovanja za 25% nižane.

Zdraviljšče

KRAPENSKE TOPLICE

na Hrvatskem (poštna in brzojavna postaja).

To kopelišče je od Zidanimost-Siseške železniške postaje Zaprčice 3 in od južno-železnične postaje Poličane 4 1/2 ure oddaljeno. Akrototerme tega zavoda, dosežajoče 30° do 35° R., imajo nedosežno zdravilno moč zoper protin, kožne in bolezni vsled ran, hronični morbus, brightii, patološke procese ženskih spolnih organov, revmatizem in njega posledice, nevralgije itd. Zdravstveni zavod je odprt od 1. aprila do konca oktobra ter dajejo veliki basini, posebni marmorni čebri in duče-kopelji, stanovanja, restavracije, velike obedne in biljardne dvorane in godba, lekarna, park itd. vsak moderni komfort v polni meri. Od 1. maja vozijo mej tu in železniško postajo Poličane poštne omnibusi po dohodu dunajskega poštne vlaka ob 10. 1/4 uri zjutraj ter sprejemajo kolikor je osob. Voznina 3 gld. od osebe. Za vsak drugi vlak so na razpolaganje priročni vozovi. Od 1. junija dobivajo se v Zaprčicah ob dohodu vsakega vlaka vozovi za v Krapenske Toplice. Na vprašanja o toplicah odgovarja topliško vodstvo in topliški zdravnik, zdravstveni svetnik **dr. Edgar pl. Aigner**. Zdraviljške brošure dobé se v vseh knjigoprodajalnicah, prospekti pri kopeliškem vodstvu.

Krapenske Toplice, meseca aprila 1881.

(224—1)

Grand Theatre mecanique.

V to svrhu napravljenej areni na Frana Josipa trgu vršili se bosta

na Veliki ponedeljek, dué 10. aprila,

2 briljantni predstavi.

Prva prične se popoldne ob 4. uri, druga pa na večer ob 8. uri.

Program: I. del: Pristanjšče v New-Yorku. II. del: Okolica po zimi o vzhodu meseca. III. del: Avtomatična družba umetnikov, obstoječa iz plesalcev na vrvi, akrobatov in telovadcev. Konec: Priljubljena premikajoča se diorama.

Cena sedežem: Prvi sedež 40 kr., drugi prostor 30 kr., tretji prostor 20 kr., galerija 10 kr. — Otroci do 10 let plačajo na prvem in drugem prostoru polovico.

V torek dué 11. t. m. in v sredo dué 12. t. m. vsak večer velika predstava. — Začetek ob 8. uri. — Program se spremeni vsak 3. dan.

Obile udeležbe prosi

spoštljivo

Fr. Gierke.

(223—1)